

วารสารพุทธจิตวิทยา

Journal of Buddhist Psychology

ปีที่ 9 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม-กันยายน 2567

Vol. 9 No. 3 July-September 2024

วัตถุประสงค์

วารสารพุทธจิตวิทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ และ บทความปริทรรศน์ของนักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และนักศึกษา ด้วยหวังให้เป็นตลาดแห่งองค์ความรู้ที่สามารถค้นคว้า ถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนความรู้ในด้านต่าง ๆ อย่างหลากหลาย วารสารมุ่งเน้นเปิดรับบทความทางด้านจิตวิทยา พระพุทธศาสนา พฤติกรรมศาสตร์ สังคมวิทยา การศึกษาเชิงประยุกต์ และสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ โดยทุกบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 3 ท่าน ทั้งนี้เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

กระบวนการพิจารณาบทความจากผู้ทรงคุณวุฒิ

วารสารมีกระบวนการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิก่อนตีพิมพ์ โดยบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-reviewed) ทั้งนี้บทความจากผู้นิพนธ์ภายในจะได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหน่วยงานที่จัดทำวารสาร ส่วนบทความจากผู้นิพนธ์ภายนอกจะได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายใน หรือนอกหน่วยงานที่จัดทำวารสารที่มีความเชี่ยวชาญในสาขา และไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้นิพนธ์

กำหนดออกเผยแพร่วารสาร

กำหนดเผยแพร่ปีละ 4 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม – มีนาคม

ฉบับที่ 2 เมษายน – มิถุนายน

ฉบับที่ 3 กรกฎาคม – กันยายน

ฉบับที่ 4 ตุลาคม – ธันวาคม

เผยแพร่ที่ <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jbp/index>

กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการวารสาร

พระมหาเผื่อน กิตติโสภโณ, ผศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

สมโภช บินศรี

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กองบรรณาธิการ

พระมหาสุเทพ สุทธิญาโณ, ผศ.ดร.

รศ.ดร.ประยูร สุขะใจ

ผศ.ดร.อำนาจ ยอดทอง

ผศ.ดร.อุทัย สติมัน

ผศ.ดร.ภริมา วินิธาสถิตกุล

ผศ.ดร.พุทธวรรณ ชูเชิด

ผศ.ดร.ฐิติวัศ สุกป้อม

ผศ.ดร.ปารณีย์ ขาวเจริญ

ดร.นิยม อานไมล์

ดร.สุวรรณา เขียงขุนทด

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหิดล

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยสยาม

สำนักงานกองบรรณาธิการ

ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์

ชั้น M โซน A อาคารเรียนรวม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา 13170

พระมหาเผื่อน กิตติโสภโณ, ผศ.ดร.

มือถือ: 0818464409

Email: jbp.mcu@gmail.com

บทบรรณาธิการ

วารสารพุทธจิตวิทยา (Journal of Buddhist Psychology) ได้รับคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) ในกลุ่มที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ และ บทความปริทรรศน์ของนักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และนักศึกษา ด้วยหวังให้เป็นตลาดแห่งองค์ความรู้ที่สามารถค้นคว้า ถ้อยทอด และแลกเปลี่ยนความรู้ในด้านต่าง ๆ อย่างหลากหลาย วารสารมุ่งเน้นเปิดรับบทความทางด้านจิตวิทยา พระพุทธศาสนา พุทธกรรมศาสตร์ สังคมวิทยา การศึกษาเชิงประยุกต์และสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำหรับฉบับนี้ได้รับความสนใจจากคณาจารย์ นักวิชาการ และนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และได้รับการพิจารณาจากกองบรรณาธิการให้เผยแพร่ได้ จำนวนความ 19 บทความ กองบรรณาธิการขอเสนอบทความที่น่าสนใจ ดังนี้

การพัฒนาสมรรถนะการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างความหยุ่นตัวของผู้สูงอายุ สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา โดย วิมลวิภา บุญกลิ่น, มณฑิรา จารุเพ็ง และ พัทธราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมเชิงจิตวิทยาเพื่อพัฒนาสมรรถนะการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างความหยุ่นตัวของผู้สูงอายุสำหรับนักศึกษาครู และ 2) เปรียบเทียบสมรรถนะการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างความหยุ่นตัวของผู้สูงอายุของนักศึกษาครูที่เข้าร่วมโปรแกรมฝึกอบรมเชิงจิตวิทยาก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และการติดตามผล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ใช้เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาโปรแกรม ได้แก่ นักวิชาการ จำนวน 8 คน และกลุ่มที่ 2 ใช้ในการทดลอง ได้แก่ นักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดสมรรถนะการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างความหยุ่นตัวของผู้สูงอายุสำหรับนักศึกษาครู และโปรแกรมฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา มีคุณภาพของโปรแกรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M=4.73$, $SD=0.48$) สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนซ้ำ

ผลของโปรแกรมฝึกทักษะการกำกับอารมณ์ร่วมกับการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตน ในการกำกับอารมณ์ต่อพฤติกรรมเสี่ยงฆ่าตัวตายในนักศึกษาพยาบาล โดย กฤษฎา ทองทับ, ธาตุกร จันประเสริฐ และ อมราพร สุรการ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมฝึกทักษะการกำกับอารมณ์ร่วมกับการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนในการกำกับอารมณ์ต่อพฤติกรรมเสี่ยงฆ่าตัวตายในนักศึกษาพยาบาล กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาพยาบาล

ของสถาบันการศึกษาแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร คัดเลือกจากเกณฑ์คัดเข้าจำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมฝึกทักษะการกำกับอารมณ์ร่วมกับการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนในการกำกับอารมณ์ ประกอบด้วย 6 กิจกรรม ใช้เวลา กิจกรรมละ 90 – 120 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนในการกำกับอารมณ์ 2) แบบวัดพฤติกรรมเสี่ยงฆ่าตัวตาย และ 3) โปรแกรมฝึกทักษะการกำกับอารมณ์ร่วมกับการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนในการกำกับอารมณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ

การศึกษากิจกรรมการรู้เท่าทันสื่อของพระภิกษุตามแนวพุทธจิตวิทยา โดย พุทธชาติ แพนสมบุญ และ โกศล จิงเสถียรทรัพย์
การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสถานการณ์การรู้เท่าทันสื่อของพระสงฆ์ 2) พัฒนาชุดฝึกอบรมการรู้เท่าทันสื่อตามแนวพุทธจิตวิทยาสำหรับพระสงฆ์ 3) ศึกษาผลของกิจกรรมการรู้เท่าทันสื่อตามแนวพุทธจิตวิทยาสำหรับพระสงฆ์ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบ Mixed Methods โดยผู้วิจัยได้นำเสนอขั้นตอนการวิจัยเป็น 4 ระยะ ซึ่งในระยะที่ 1 วิจัยเชิงปริมาณ ระยะที่ 2 วิจัยเชิงปริมาณ ระยะที่ 3 วิจัยเชิงปริมาณด้วยวิธีวิจัยกึ่งทดลอง ระยะที่ 4 ขยายผลเป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการ เลือกกลุ่มเป้าหมาย ในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 280 คน และวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 70 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดพฤติกรรมการรู้เท่าทันสื่อด้านความรู้ ด้านกายภาพ ด้านสังคม ด้านจิตใจ และด้านปัญญา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์เนื้อหา

กองบรรณาธิการ วารสารพุทธจิตวิทยา ขอขอบคุณผู้เขียนบทความทุกท่านที่ให้ความสนใจส่งบทความมาลงตีพิมพ์เผยแพร่ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาในการพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ อันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงวารสารให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

พระมหาเผื่อน กิตติโสภโณ, ผศ. ดร.
บรรณาธิการ

สารบัญ

วารสารพุทธจิตวิทยา | ปีที่ 9 | ฉบับที่ 3

---

344 An Investigation of Sensory Processing Sensitivity in Thai Undergraduate Students: Exploring Causal Relationships with Positive Psychological Factors

Tawin Pichyathaninkul, Patcharaporn Srisawat, Wilailak Langka

---

355 การศึกษาแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565: สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

Guidelines for the Development of Graduate Programs focus on Outcome Learning along with the Standard Criteria for Graduate Studies Curriculum of 2022: in Curriculum and Instruction Western University

นิตยา สำเร็จผล, ศิลปชัย บุรณพานิช, พัทธรา แยมสำราญ

Sutthipong Semsoongnern, Subin Yurarach, Supanee Samarnyat

---

370 การเปรียบเทียบปัจจัยทางประชากรศาสตร์และสุขภาพจิตเชิงบวกของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ

A Comparative Study of Demographic Factors and Positive Mental Health among Gender Diverse Students

ชุนนิภา เป็ดโลกนิมิต

Chunipha Poedloknimit

---

382 การพัฒนากระบวนการและการสร้างเครือข่ายการแนะแนววิถีพุทธสำหรับบุคลากรทางการศึกษาในสังคมไทย

Process Development and Network building of Guidance Process Buddhist for Educational Personnel in Thailand Society

สายหยุด มีฤกษ์, พระสมุห์โชคดี วชิรปญโญ, วิชชุดา ฐิติโชติรัตนนา, พรทิพย์ วรรณวิโรจน์, พระครูปลัดมารุต วรมงคล

Sayyud Mererk, Phrasamu Chokdee Vachirapanyo, Witchuda Thitichotirattana, Porntip Wannawiro, Phrakrupalad Marot Varamangkalo

---

395

A Study of Improving English Speaking Skills for The IELTS Test of Students at Foreign Trade University of Hanoi in Vietnam

Phan Thi Tho

403

การพัฒนาสมรรถนะการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างความยืดหยุ่นตัวของผู้สูงอายุ สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา

Development of Group Counseling Competencies to Enhance Resilience among the Elderly for Student Teachers at Rajabhat University through Psychological Training

วิมพ์วิภา บุญกลิ่น, มณฑิรา จารุเพ็ง, พัชรารณ ศรีสวัสดิ์

Wimwipa Boonklin, Monthira Charupheng, Patcharaporn Srisawat

417

โมเดลสมการโครงสร้างปัจจัยการบริหารจัดการที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล การป้องกันและควบคุมการติดเชื้อโควิด 19 ของโรงงานอุตสาหกรรม ประเภทการผลิต ภาคตะวันออก ประเทศไทย

A Structural Equation Model of Management Factors Affecting Effectiveness of COVID-19 Prevention and Control in Manufacturing Plants of Eastern Region, Thailand

เพียงใจ บุญสุข, ประภาเพ็ญ สุวรรณ

Phiangjai Boonsuk, Prapapen Suwan

430

รูปแบบการเสริมสร้างสติและการเห็นคุณค่าในตนเองเพื่อความสุขของผู้สูงอายุในสังคมไทย

A Mindfulness and Self-Esteem Strengthening Model for the Happiness of Elders in Thai Society

ณัฐชยานันท์ ทองสารี, เมธาวี อดมธรรมานุภาพ, สิริวัฒน์ ศรีเครือดง

Nutchayanun Tongsari, Maytawee Udomtamanupab, Siriwat Srikrueadong

---

441

การเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยโปรแกรมการให้คำปรึกษาทางอาชีพแบบกลุ่ม

Enhancement of Career Maturity among High School Students Through Career Group Counseling Program

สุมาลี ขำอิน, พัชรารณ ศรีสวัสดิ์, วิลัยลักษณ์ ลังกา

Sumalee Kham-in, Patcharaporn Srisawat, Wilailak Langka

-
- 456** The Use of English Vocabulary of Master's Degree Students in Buddhist Educational Administration of the Faculty of Education at Mahachulalongkornrajavidlaya University
Phra Authen Apiwatthano (Bunsam), Veerakarn Kanokkamalade , Phra Wichian Parichano
-

- 464** ผลของโปรแกรมฝึกทักษะการกำกับอารมณ์ร่วมกับการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตน ในการกำกับอารมณ์ต่อพฤติกรรมเสี่ยงฆ่าตัวตายในนักศึกษาพยาบาล
The Effect of an Emotional Regulation Skills Training with Enhancing Regulatory Emotional Self-Efficacy Program on Suicidal Risk Behavior among Nursing Students
กฤษฎา ทองทับ, ฐาศุภร์ จันประเสริฐ, อมราพร สุรการ
Kanita Nijarunkul, Monthon Phonbun, Woraphan Masyaya, Adisorn Siri
-

- 477** การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักพุทธวิธี ผ่านห้องเรียนเมตาเวิร์ส ร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี
The Development of The Buddhist Instructional Model Through the metaverse classroom together with Using problems-based Learning to develop media and information literacy skills for undergraduate students
พิชญภา ยวงสร้อย, วิวัฒน์ มีสุวรรณ
Pichayapha Yuangsoi, Wiwat Meesuwan
-

- 492** การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูตามแนวคิดการมุ่งประสบการณ์ทางภาษาเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน เขียนของนักเรียน
Teachers' Instructional Competency Development based on the Concentrated Language Encounter Approach to Promote Students' Reading and Writing Skills
ศิลปชัย บุรณพานิช, นภาพรณ ธัญญา, พัชรา แยมสำราญ
Silapachai Buranapanich, Napaporn Thanya, Patchara Yamsamran
-

---

502 การพัฒนารูปแบบกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะสุจริตของนักเรียน
ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สระแก้ว เขต 1

The Development Model of Moralities for encouragement honesty
characteristics of students in the school of Sa Kaeo Primary
Educational Service Area Office 1

วิภารัตน์ แสงแก้ว, นภาพรณ ัญญา, ศิลปชัย บุรณพานิช

Viparat Saengkaew, Napaporn Tanya, Silpachai Buraphanich

---

512 การศึกษากิจกรรมการรู้เท่าทันสื่อของพระภิกษุตามแนวพุทธจิตวิทยา
A Study of Media Literacy Activities for Monks Based on Buddhist
Psychology

พุทธชาติ แผนสมบุญ, โกศล จิงเสถียรทรัพย์

Phutthachat Phaensomboon, Kosol Chuengsatientsup

---

528 การศึกษาบริบทเชิงพื้นที่และคุณภาพชีวิตของชาวประมงพื้นบ้าน
หลังเผชิญวิกฤตน้ำมันรั่ว ในทะเลเขตพื้นที่จังหวัดระยอง

A study of spatial context and the quality of life of local fishermen
after oil spills crisis in Rayong Province

สุทธิพงษ์ ปานเพชร, ศราวุฒิ อินทพนม

Sutthipong Parnpechra, Sarawoot Intapanom

---

539 การเพิ่มคุณค่าของชีวิตด้วยจิตคิดบวก

Increasing the value of life with a positive thinking

พระอธิการเทวินทร์ เทวญาโณ (ใจแก้ว), ทวีรัตน์ รุ่งสิทธิวัฒน์,
ภทพร พฤกษาโรจนกุล

PhraAthikan Tevin Devaño (Jaikaew), Thaweerat Rungsittiwat,

Patthaporn Pruksarajanakul

---

550 ผลกระทบการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ต่อแรงงานนอกระบบ: การ
เรียนรู้ที่จะอยู่รอดของกลุ่มวินมอเตอร์ไซด์และกลุ่มคนเย็บผ้าที่บ้าน
Impact of the COVID-19 Outbreak on Informal Workers: Strategies
for Survival in Motorcycle Taxi Drivers and Sewing Freelancers

มยุรี เสือคำราม, บวร ทรัพย์สิงห์, สุภาพร แพรพนิต, ประสิทธิ์ ศรีเดช

Mayuree Suacamram, Borvorn Subsing, Supaporn Praewpanit, Prasit Sordej

---

563 The Development of Mantra in Esoteric Buddhism within
Mahāyāna and Varayāna Buddhism

Yang Yang Teh, Sanu Mahatthanadull
